

Міністерство освіти і науки України

**Відокремлений структурний підрозділ
«Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»**

**Порядок подання та розгляду
(з дотриманням конфіденційності) заяв про
випадки булінгу (цькування)
у Відокремленому структурному підрозділі
«Лубенський фінансово-економічний фаховий
коледж Полтавського державного аграрного
університету»**

Розглянуто і схвалено
на засіданні педагогічної ради
Протокол № 3
від «28» 12 20 23 р.
Голова педагогічної ради
Тетяна ОРОШАН

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цей Порядок розроблено на підставі Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькування)» № 2657-VIII від 18.02.2018 р., «Порядку реагування на випадки булінгу (цькування)» затвердженого Наказ Міністерства освіти і науки України № 1646 від 28.12.2019 р., Положення щодо протидії булінгу (цькування) у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету». Порядок визначає механізм реагування на випадки булінгу (цькування) у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету» (далі коледж) щодо неповнолітніх (особи віком від 14 до 18 років) здобувачів фахової передвищої освіти (далі – здобувачі освіти) та вчинених неповнолітніми здобувачами освіти.

1.2. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях: булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого; кривдник (булер) – учасник освітнього процесу, в тому числі неповнолітня особа, яка вчиняє булінг (цькування) щодо іншого учасника освітнього процесу; потерпілий (жертва булінгу) – учасник освітнього процесу, в тому числі неповнолітня особа, щодо якої було вчинено булінг (цькування); спостерігачі – свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування); сторони булінгу (цькування) – безпосередні учасники випадку: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності).

1.3. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу, є:

- замкнутість, тривожність, страх, демонстрація повної відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;
- невірноважена поведінка;
- агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильство;
- різка зміна звичної для дитини поведінки;
- уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;
- відлюдькуватість, уникнення спілкування;
- ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;
- занижена самооцінка, наявність почуття провини;
- швидка втомлюваність, знижена спроможність до концентрації уваги;
- схильність до пропусків навчальних занять;
- відмова відвідувати заклад освіти з посиланням на погане самопочуття;
- депресивні стани;
- аутоагресія (самоушкодження);
- суїцидальні прояви;
- явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);
- намагання приховати травми та обставини їх отримання;
- використання непривабливих жестів, висловлювань, прізвиськ, погроз, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;
- наявність фото-, відео- та аудіоматеріалів фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;

- наявні пошкодження або знищення майна та (або) особистих речей.

Даний перелік проявів булінгу не є вичерпним та може свідчити не лише про наявність випадків булінгу, а й про інші прояви насильства.

1.4. До булінгу належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні закладу освіти, гуртожитку та на прилеглих територіях, за межами закладу під час заходів, передбачених освітньо-професійною програмою, планом роботи, та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою директора, в тому числі дорогою до (із) навчального закладу.

Ознаками булінгу є систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме:

- умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх послуг;
- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;
- будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток;
- будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;
- інші правопорушення насильницького характеру.

1.5. Педагогічні та інші працівники коледжу у разі, якщо вони виявляють булінг, зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;
- за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;
- звернутись (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України;
- повідомити директора коледжу та принаймні одного з батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу.

2. ПОДАННЯ ЗАЯВ ПРО ВИПАДКИ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) В КОЛЕДЖІ

2.1. Учасники освітнього процесу можуть повідомити про випадок булінгу, стороною якого вони стали або підозрюють про його вчинення стосовно неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу або про який отримали достовірну інформацію, директора коледжу. У коледжі заяви (додаток 1) або повідомлення про випадок булінгу або підозру щодо його вчинення приймає директор коледжу. Повідомлення можуть бути в усній або письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

2.2. Директор у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу: невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу; за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги; повідомляє службу у справах дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу, з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу та вжиття заходів для усунення таких причин.

3. СКЛАД КОМІСІЇ, ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЇЇ ЧЛЕНІВ

3.1. Директор коледжу видає наказ про проведення розслідування та створення комісії з розгляду випадку булінгу (цькування). До складу комісії входять педагогічні працівники (у тому числі практичний психолог), батьки постраждалого та булерів, керівник навчального закладу та інші зацікавлені особи.

3.2. Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів.

3.3. Головою Комісії є директор. Голова Комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на Комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду. Голова Комісії визначає функціональні обов'язки кожного члена Комісії. У разі відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник голови.

3.4. Секретар Комісії забезпечує підготовку засідань Комісії та матеріалів, що підлягають розгляду, ведення протоколу засідань.

3.5. Члени Комісії мають право:

- ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку булінгу, брати участь у їх перевірці;

- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;

- брати участь у прийнятті рішень шляхом голосування;

- висловлювати окрему думку усно або письмово;

- вносити пропозиції до порядку денного засідання Комісії.

3.6. Члени Комісії зобов'язані:

- особисто брати участь у роботі Комісії;

- не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;

- брати участь у голосуванні.

4. ПОРЯДОК РОБОТИ КОМІСІЇ

4.1. Метою діяльності Комісії є:

- припинення випадку булінгу в коледжі;

- відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти в академічній групі, де стався випадок булінгу;

- з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу, та вжиття заходів для усунення таких причин.

4.2. Діяльність комісії здійснюється на принципах:

- законності;

- верховенства права;

- поваги та дотримання прав і свобод людини;

- неупередженого ставлення до сторін булінгу;

- відкритості та прозорості;

- конфіденційності та захисту персональних даних;

- невідкладного реагування;

- комплексного підходу до розгляду випадків булінгу;

- нетерпимості до булінгу та визнання його суспільної небезпеки. Комісія у своїй діяльності забезпечує дотримання вимог Конституції України, законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних».

4.3. Формою роботи Комісії є засідання, які проводяться у разі потреби. Дату, час і місце проведення засідання Комісії визначає її голова.

4.4. Засідання Комісії є правомочним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

4.5. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні Комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу Комісії.

5. ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ) В КОЛЕДЖІ

5.1. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу в коледжі має бути постійним системним процесом, спрямованим на:

- визначення та реалізацію необхідних заходів і методів запобігання булінгу та потенційних ризиків його виникнення;
- виявлення булінгу та потенційних ризиків його виникнення;
- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів вирішення ситуацій булінгу та усунення потенційних ризиків його виникнення.

5.2. Завданнями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу в Коледжі є:

- створення безпечного освітнього середовища в Коледжі, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу;
- визначення стану, причин і передумов поширення булінгу в Коледжі;
- підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про булінг;
- формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, усвідомлення булінгу як порушення прав людини;
- заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобіганню булінгу.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСІБ, ПРИЧЕТНИХ ДО БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЯ). ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВИХОВНОГО ВПЛИВУ

6.1. Відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення, діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, є адміністративним правопорушенням.

6.2. Окрім цього, якщо потерпілій особі від булінгу завдано матеріальної шкоди або різного ступеня тілесні ушкодження, винна особа буде додатково притягнена до цивільної або кримінальної відповідальності.

6.3. Заходи виховного впливу – заходи, які застосовуються під час освітнього процесу щодо сторін булінгу та забезпечують корекцію їхньої поведінки, зокрема виправлення деструктивних реакцій та способів поведінки у міжособистісних стосунках.

6.4. Заходи виховного впливу до сторін булінгу у коледжі застосовуються з метою:

- відновлення та нормалізації відносин між сторонами булінгу після відповідного випадку;
- недопущення повторення випадку булінгу між сторонами булінгу;
- загальної превенції випадків булінгу у коледжі.

6.5. Заходи виховного впливу реалізуються педагогічними працівниками та практичним психологом коледжу.

ЗРАЗОК ЗАЯВИ

Директору Відокремленого
структурного підрозділу «Лубенський
фінансово-економічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного
університету»
Тетяні ОРОШАН

(П.І.Б. повністю)

(контактний номер телефону)

ЗАЯВА

Я, _____
(Прізвище, ім'я, по батькові)

Повідомляю про випадок булінгу (цькування), учасником (свідком)
якого я є, що стався

(дата, час, місце)

а саме: _____

(дата)

(підпис)